

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 2, 44250 Kaunas, tel. (8 37) 42 37 89, faksas (8 37) 42 43 96,
el. p. kontrolė@kaunas.lt, http://www.kaunas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188692154

Kauno miesto savivaldybės merui

Kauno miesto savivaldybės administracijai

Kauno miesto savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui

AUDITO IŠVADA

2018 m. birželio 22 d. Nr. AP/01-5
Kaunas

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio¹ auditą.

Mūsų nuomone, Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareikšti“ apibūdintų dalykų poveikį, visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pagrindas sąlyginei nuomonei dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareikšti

Savivaldybės administracijos ir įstaigų apskaitoje 2017-12-31 neužregistruota 1 199,7 tūkst. Eur tiekėjams mokėtinų sumų, o dalis skolų su tiekėjais nesuderinta (skolų likučiai Savivaldybės administracijos ir tiekėjų apskaitoje nesutampa). Dėl šių priežasčių negalime patvirtinti Savivaldybės konsoliduotose biudžeto vykdymo ataskaitose 2017-12-31 nurodyto 4 204,0 tūkst. Eur² Savivaldybės įsiskolinimo (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms gražinti) teisingumo. Taip pat negalime patvirtinti Savivaldybės konsoliduotose biudžeto vykdymo

---

¹ Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys yra konsoliduotas ataskaitų rinkinys, sudarytas iš Savivaldybės asignavimų valdytojo Savivaldybės administracijos direktoriaus, finansavusio 178 Savivaldybės biudžetinių įstaigų (Savivaldybės administracijos ir pavaldžių biudžetinių įstaigų), 6 bendrojo ugdymo mokyklų – viešųjų įstaigų, kurių steigėja (dalininkė) yra Savivaldybė, žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir iš Savivaldybės išde tvarkomų duomenų.

² Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) nurodytas mokėtinų sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje - 4 204,0 tūkst. Eur, o Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte - 4203,7 tūkst. Eur, t.y. 0,3 tūkst. Eur mažiau. Neatitikimo priežastys paaiškintos audito ataskaitos 1.1 poskyryje.

ataskaitose³ pateiktos informacijos, kad Savivaldybės įsiskolinimas 2017-12-31, palyginus su 2016-12-31 buvusiu įsiskolinimu, sumažėjo 427,9 tūkst. Eur ir kad Savivaldybė įvykdė Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁴ 13 straipsnio 3 dalyje reikalavimą dėl įsiskolinimo sumažinimo⁵ (žr. audito ataskaitos 1.1 poskyrį).

Savivaldybės administracija ir įstaigos 2017 metais planuodamos ir apskaitydamos biudžeto išlaidas nesilaikė išlaidų ekonominės klasifikacijos reikalavimų (nesivadovavo Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 3 punkto, 7 straipsnio 1 punkto ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos⁶ reikalavimais). Dėl to Savivaldybės konsoliduotose biudžeto vykdymo ataskaitose⁷ 817,9 tūkst. Eur išlaidos neteisingai atskleistos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus (žr. audito ataskaitos 1.2 poskyrį).

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal etikos reikalavimus, kurie taikomi mūsų atliekamam auditui pagal Buhalterių profesionalų etikos kodeksą, patvirtintą Tarptautinės buhalterių etikos standartų valdybos, ir įvykdėme kitus etikos reikalavimus, susijusius su šiais reikalavimais. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Sąlyginė nuomonė dėl biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mes atlikome biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Savivaldybės administracijoje ir pavaldžiose įstaigose (grupėje) per 2017 metus auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei dėl biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareikšti“ aprašytų dalykų poveikį, Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas Savivaldybės administracijos direktorius ir pavaldžių įstaigų vadovai visais reikšmingais atžvilgiais 2017 metais Savivaldybės biudžeto lėšas valdė, naudojo ir disponavo jomis teisėtai ir jas naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

³ Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte pateikta informacija.

⁴ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016 m. gruodžio 22 d. Nr. XIII-177.

⁵ Įstatymo 13 straipsnio 3 dalies nuostata, kad savivaldybės 2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

⁷ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.).

Pagrindas sąlyginei nuomonei dėl biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareikšti

Pagal Viešųjų pirkimų tarnybos duomenis Savivaldybės administracija per 2011-2017 m. laikotarpį yra sudariusi vidaus sandorių, kurių vertė yra 214 441,5 tūkst. Eur, ir užima antrą vietą Lietuvoje pagal sudarytų vidaus sandorių vertę. Atkreipiamas dėmesys, kad šie duomenys nėra tikslūs, nes Savivaldybės administracija ne apie visus vidaus sandorius Viešųjų pirkimų tarnybai pateikusi informaciją. Audito metu patikrinus vidaus sandorius, sudarytus su Savivaldybės kontroliuojamomis įmonėmis (UAB „Kauno gatvių apšvietimas“, SĮ „Kapinių priežiūra“, SĮ „Kauno planas“) nustatyta, kad Savivaldybė sudarydama vidaus sandorius su savo kontroliuojamomis įmonėmis atsisakė galimybės skaidriau ir efektyviau naudoti viešąsias lėšas. Savivaldybės administracija tinkamai neprižiūrėjo vidaus sandorių vykdymo ir neužtikrino: įkainių nustatymo teisėtumo, įkainių pagrįstumo ekonomiškumo požiūriu, racionalios atsiskaitymų tvarkos, paslaugų įvykdymo terminų kontrolės (žr. audito ataskaitos 2.1 poskyrį).

30 savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2016 ir 2017 m. neteisėtai savo vardu prisiėmė 1 007,9 tūkst. Eur ilgalaikius finansinius įsipareigojimus, sudarydamos sutartis dėl kompiuterių klasių nuomos paslaugų 3 metų laikotarpiui, tuo nesilaikyta Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo reikalavimo, kad biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų. Pažymėtina, kad 4 įstaigos (iš 30) vykdydamos viešuosius pirkimus nesilaikė tuo metu galiojusių įstaigų supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių reikalavimų ir jose nustatytų pirkimų procedūrų (žr. audito ataskaitos 2.2 poskyrį).

Savivaldybės administracija ir įstaigos ne visada laikėsi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų ir įstaigų vidaus dokumentuose nustatytų reikalavimų. Nustatyti viešųjų pirkimų teisės aktų pažeidimai, kai dalis prekių ir paslaugų įsigyta be viešųjų pirkimų, pirkimai atlikti neskelbiamos apklausos būdu, apklausiant tiekėjus žodžiu, nors turėjo būti vykdoma skelbiama apklausa, atskirais atvejais pirkimo sutartys su tiekėjais sudarytos neterminuotam laikotarpiui arba ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui. Nuo 2017-07-01 įsigaliojus naujam Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymui, Savivaldybės įstaigose pastebėta praktika, kad pirkimai iki 10 tūkst. Eur daugeliu atvejų vykdomi neskelbiamos apklausos būdu, atliekant žodinę apklausą, apklausiant vieną tiekėją, nevykdant pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją. Kadangi pirkimai iki 10 tūkst. Eur Savivaldybės įstaigose paplitę, atkreipėme dėmesį į šią naujai besiformuojančią pirkimų organizavimo praktiką, pažymėdami, kad net ir atlikdama mažos vertės pirkimą perkančioji organizacija privalo užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnyje numatytų principų laikymąsi, turi racionaliai naudoti lėšas, negali piktnaudžiauti savo teise kreiptis į pasirinktus tiekėjus (arba vieną tiekėją) ir teise nevykdyti pirkimų per centrinę

perkančiąją organizaciją, pirkimo procedūras turi tinkamai dokumentuoti ir saugoti tai patvirtinančius dokumentus (žr. audito ataskaitos 2.3 poskyrį).

Savivaldybės įstaigose ir centralizuotai Savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaitą tvarkančioje įstaigoje „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ vidaus kontrolė darbo užmokesčio srityje turi trūkumų ir nėra veiksminga. Audituotose įstaigose nustatytos dažnos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos, darbuotojams nustatytas didesnis darbo krūvis, negu leidžiama teisės aktais, skirtos priemokos ir premijos, aiškiai nenurodant jų skyrimo priežasčių, nepateikti su priemonių (premių) skyrimu susiję pagrindžiantys dokumentai. Dėl to neužtikrinamas teisėtumas ir darbo užmokesčiui skirtų lėšų efektyvus naudojimas (žr. audito ataskaitos 2.4 poskyrį).

Savivaldybės sporto įstaigos 2017 metais apie 80 proc. biudžeto lėšų, gautų ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomai apmokėti, sumokėjo viešosioms įstaigoms ir privačioms bendrovėms už sporto salių ir stadionų nuomą. Audito metu nustatyta, kad kai kurios sutartys nenaudingos įstaigoms, nes numatyti papildomi mokesčiai, kai kurios sutartys sudarytos be viešųjų pirkimų, kai kuriais atvejais neaiškūs motyvai nuomotis tam tikras patalpas. Manytina, kad sporto įstaigos neišnaudojo Kauno miesto mokyklų, turinčių sporto sales ir stadionus, potencialo, miesto mokyklose laisvu nuo pamokų metu pasinaudoti miesto mokyklų salėmis ir stadionais, neieškojo galimybės kreiptis į steigėją, prašydamos leisti panaudos būdu gauti tinkančias patalpas, esančias Savivaldybės nuosavybėje, taip pat galimybės tartis su privačiomis bendrovėmis dėl palankesnių įkainių nustatymo (žr. audito ataskaitos 2.5 poskyrį).

Savivaldybės tarybos sprendimais nustatyta, kad Savivaldybės turto patikėtinio gautos lėšos už jam patikėjimo teise perduoto Savivaldybės turto nuomą turi būti panaudotos turto priežiūros, remonto ir kitoms su tuo nekilnojamuoju turtu susijusioms išlaidoms apmokėti. Audito metu nustatyta, kad, nesilaikant Savivaldybės tarybos nustatytos tvarkos, Savivaldybės įstaigose dalis gautų įmokų už Savivaldybės turto nuomą suplanuota ir panaudota su šio turto remontu ir priežiūra nesusijusiems tikslams: kvalifikacijai, kitoms paslaugoms, kitoms prekėms įstaigos veikloje (žr. audito ataskaitos 2.6 poskyrį).

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal etikos reikalavimus, kurie taikomi mūsų atliekamam auditui pagal Buhalterių profesionalų etikos kodeksą, patvirtintą Tarptautinės buhalterių etikos standartų valdybos, ir įvykdėme kitus etikos reikalavimus, susijusius su šiais reikalavimais. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Vadovybės atsakomybė už biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. Savivaldybės administracijos direktorius, kaip Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas, ir pavaldžių įstaigų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, pagal kurių duomenis parengtas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, teisingumą ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina parengti biudžeto vykdymo ataskaitas be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos ir užtikrinti teisėtą biudžeto lėšų valdymą, naudojimą ir disponavimą jomis ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, o biudžeto lėšos valdytos, naudotos ir disponuota jomis teisėtai, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą ar neatitiktį, jeigu jie yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai ir neatitiktys gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- nustatėme ir įvertinome Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;

- supratome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Savivaldybės administracijos ir pavaldžių įstaigų vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą;
- įvertinome bendrą Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- įvertinome biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų laikymąsi, atsižvelgėme į galinčias kilti rizikas, susijusias su šių reikalavimų nesilaikymu, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surinkome pakankamų tinkamų įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti;
- atlikdami grupės auditą, surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų apie Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitas ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams Savivaldybės administracijoje ir pavaldžiose įstaigose (grupėje), kad galėtume pareikšti nuomonę apie Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitas ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams grupėje. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų nuomonę apie auditą.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Audito išvadą pateikiame kartu su audito ataskaita.

Savivaldybės kontrolierė

Žana Gasparavičienė

Savivaldybės kontrolieriaus vyriausioji patarėja

Jovita Vasauskaitė